תשבץ 912

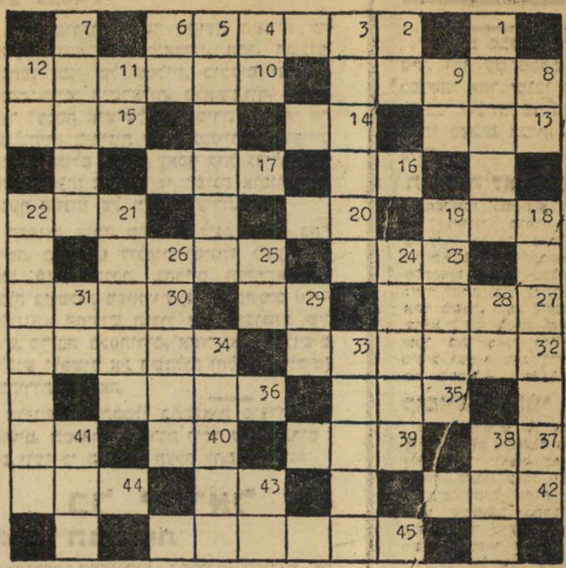

מאוזן: 2. הן משמשות ובאות; 8. מרעי איוב; 10. הוא גבר, אך שכחי; 13. נבון; 14. בפרק בראשית זה מזדמנים אורחים לבית לוט; 15. הכיבוע האופייני לחורף תש"ח; 16. "ו... זאב עם כבש"; 17. חברה הסתדרותית; 18. בית־חרושת ל־מוצרי טכסטיל; 20. אותו של ראש ממשלת בריטניה שפרש ב־1955; 21. מציין את אחת מכותנות הרוחב; 23. יישוב יד־רעאלי; 25. איינשטיין היה כזה; 27. פעולה שמשרד החקלאות מבצע ב־תיישים רבים; 29. לא מהר; 30. דבר, בנין פיעל, עתיד, גוף שלישי, יחיד, זכר; 32. יושב על גדת הכינרת; 34. אמר הוא: "הינה אנוכי שולח לכם את אליהו הנביא בוא יום ה־הגדול והנורא"; 35. שתקי! 36. בקעה בשרון; 37. יש אומרים; 39. מפני ש...; 40. "...לחי ו"; 41. שחקן קולנוע ושמו גרגורי; 42. רועה צאן; 43. מנהיג נאצי; 44. "...להשכיר ו"; 45. מת.

מאונך: 1. עונש עליו הגיב האצ"ל בצירה זהה; 2. פרק תהלים המסתיים ב־בקשה: "קומה אלוהים, שפטה הארץ, כי אתה תנחל בכל הגויים." 3. גידול חזירים בעיני הדתיים; 4. ראשי התיבות המתאימים ביותר; 5. קהילה יהודה באשכנז; 6. מילל בכרמים; 7. היחיד; 8. חוסם; 9. בגיל זה — לחופה; 11. על כל בית; 12. לכל אדם חי; 18 ארץ ממנה יסוגו בעתיד הקרוב צבאות הכיבוש; 19. פרוטה; 21. ח"כ חירותית; 22. בית־חולים מרכזי של מלבן; 24. יסודי; 25. אין לתתי לפני הנשואין; 26. ירושלים דליושא; 28. אייזיק הלוי הרצוג; 29. מאריציוס; 31. קומפוזיטור גרמני; 33. התצרר; 34. שנוא על ישו מנצרת; 38. ראש משלחת באו"ם; 41. כמותו מחלקים מעובנו של נובל; 43. בכי.

חמשה עשר מספרי "עיינות" לפותרי תשבץ "העולם הזה" 912

איתמר אקשטיין, גבעתיים, חניתא 6; רחל גינזבורג, פרדס חנה, דרך הנציב; טר"ש מיכאל ברודניק, צה"ל, ד. צ. 2400; מרים גרינולד, שליחות, דואר־נע בית שאן; שושנה חלנסקי, ירושלים, פרי חדש 48; יחזקאל מסנברג, פתח־תקוה, העלייה השנייה 3; נעים סופר, ירושלים, רשב"ם 9; סגן־משנה נתן פוגטש, צה"ל, ד. צ. 2179; ברוך פרצקי, משק געתון, דואר־נע הגליל המערבי; משה צוקרברג, תל־אביב, אבן גבירול 183; צבי צדיק, תל־אביב, סלמה ב' 12א'; רב"ט דינה קליין, צה"ל, ד. צ. 1047; עזר רוטנברג, תל־אביב, יבנה 9־11; רחל רון, ירושלים קק"ל 37; תחייה ומאירה, נחל עוז, דואר־נע הנגב מס' 1.

פתרון תשבץ 912

צאתי באחד הימים לדרך, הרימותי ידי למכונית מתקרבת. המכונית מפוארת היתה, מרחיק לא הבחנתי בכך, וכשנעצרה ראיתי בתוכה קצין אנגלי בעל דרגה גבוהה. עליתי וישבתי לידו.

הוא שאלני אם גדודנו חונה במקום הזה, ועניתי לו:

"כן!"

שאלני אם מרוצים אנו כאן מהחיים, ועניתי לו:

"כן!"

שמחתי שיכולתי להשיב על שאלותיו, קצרות וברורות.

הדרך אצה־רצה במהירות של שמונים קילומטר לשעה. שוב פתח ושאלני: מתי חושב אני לחזור למולדתי?

עתה היה מצבי קשה; הבנתי כי הוא מייחס אותי לחיל־המתנדבים מאמריקה, שחלק מהם תבע את שחרורם.

ושוב עניתי לו ברורות: "אי סטופ היר!" כלומר, אני נשאר בארץ...

אילם היא פירש את דברי אחרת: סבור היה שיש ברצוני לרדת כאן, ועצר את המכונית.

פתחור לי שיבוש לשוני, אך לא תקנתיו.

ירדתי כשרגלי עומדים ליד שער מקוה־ישראל, והמכונית טסה־עפה לה. את שארית דרכי עשיתי ברגל, עד בואי לתל־אביב.

— קטע זכרונות זה, של מתנדב לגדוד העברי, לקוח מספר זכרונותיו של שמעון קושניר, "בכור מכורה", שיצא בהוצאת "עיינות" ושזכה לחמש מהדורות, בזו אחר זו, בחמשת חודשי הופעתו הראשונים.

אנשים

פסוקי השבוע

המשורר נתן אלתרמן, על מותו של פרופסור אלברט איינשטיין בטור השביעי: "התלקחות שגיבה של דמיון / ושל שכל עשוי לבלי חת. / כביכול, הוראתה אנושות / מה כוחה, ורוחה מה נאדר הוא / כעומדה על הסף הנחרץ / אשר רק הפסיעה האחת / תהפכנו לסף־כליון / או מפתן לגדולות לא נודעו."

אשר ידלין, מרכז אגף הסברה ותעמולה במטה הבחירות של מפא"י, בתשובה לשאלת עיתונאי מה פשר הביטוי בן־גוריון הקטן, הנשמע תכופות במשרדי המטה: "זהו פלאקאט מוקטן של תמונת בן־גוריון, להבדיל מפלאקאט גדול."

המשורר חיים גורי, במאמר על תל־דות הפלאפל: "בזמנו טענה מחלקת הברי־אות הממשלתית כי הפלאפל גורם לצהבת, אולם הצדק ניצח לאחר שהוברר כי אותו אדם שמת לאחר שאכל פלאפל — נדרס על־ידי מכונית משא."

השר זלמן (ז'אמה') ארן, ביום עיון למבקרי הראדיו בעיתונות: "הצורה בה כותבים אנשים מסויימים ביקורת, מוכיחה כי בארץ יכול להצליח רק מבקר החולה באולקוס."

הזמר מוריס שבאלייה, בתגובה על פזיזות הנישואים במולדתו: "אנשים מסויימים מתאהבים בנערות באפלולית בה לא היו מרשים לעצמם לקנות חליפה."

איינשטיניאדה

עם פטירתו של יצור תורת היחסיות, **הפרופסור אלברט איינשטיין**, סופרו מחדש בעיתונות העולמית והישראלית כמה מעשיות הקשורות באישיותו. דוגמות:

● קצין משטרה אמריקאי בשם ויליאם שיר שלח פעם לאיינשטיין מכתב, ביקשו להסביר את תורת היחסיות שלו בלשון מובנת להדיוטות. בתשובה קיבל מכתב בן ארבעה עמודים, נאלץ ללמוד בקורס לפיזיקה של ששה חודשים כדי להבין את לשון המכתב.

● לאחר שהסביר איינשטיין פעם לאשתו את מהות תורתו, שאל אם הבינה את הסבר, קיבל תשובה גלויית־לב: "לא, אבל לאושרי אין אני זקיקה לה."

● נוסף על כל נוסחותיו המדעיות, חיבר פעם איינשטיין לבקשת ידידים נוסחה להצלחה בחיים, אותה סימן באות A. הנוסחה: $A=X+Y+Z$, כש־X מסמל "עבודה", Y מסמל "שעשוע", ו־Z מסמל את הכלל "שמור על לשונך."

● כשנשאל פעם מה יהיה לדעתו הנשק בו ישתמשו במלחמת העולם השלישית, השיב איינשטיין: "איני יודע, אולם מה שברור לי הוא, כי במלחמת העולם הרביעית יהיה כלי־הנשק העיקרי — גרזן האבן."

● שתי ישיות אמריקאיות, שדרשו בכל תוקף ראיון עם איינשטיין, ולו לחמש דקות בלבד, שאלו אותו אם ישנם חיים שלאחר המוות. איינשטיין השיב: "וכי לא הסיפיקו לכן נסיונות החיים הקשים, שאתן מבקשו אף חיים נוספים אחרי המוות?"

● כאשר נשא יים אחד הרצאה בדבר תיאוריה מדעית מסובכת בפני שומעים לא־מלומדים, הרגיש איינשטיין לבסוף כי אין מבינים אותו, העיר: "ההיכחה אינה מצוחצחת, אבל את הצחצוח נשאיר נא לסנדלרים."

גדול הגנבים

כזולל וסובא הופיע השבוע בעיתונות ראש ממשלת ישראל **משה שרת**: ביום אחד הודיע אחד העיתונים כי אמש סעד בצהריים על שולחנו של שר־המשפטים **פנחס רוזן** ואילו עתון אחר מסר כי אמש הזמין שרת אורחים לביתו לארוחת הצהריים.

חשבון מדוייק יותר ערך עיתונאי בריטי, שסיכם כי ב־60 שנותיו האחרונות עישן ראש ממשלת בריטניה הפורש, **סיר וינסטון צ'רצ'יל** בדיוק 153,405 מן הסיגארים העבים והמפורסמים שלו.

לסיכום נוח פחות זכתה ועדת הבחירות לכנסת השלישית בחיפה: יושב־ראשה, עורך־הדין ד"ר **תיאודור וורצל**, סיפר כי הועדה הזמינה בלישכה 100 פקידים להכנת הבחירות, נאלצה לשלוח 15 מהם חזרה, לאחר שהתברר כי אין הם יודעים קרוא וכתוב.

על מקרה מוזר סיפר גם **הרב אריה** ("אבי האסירים") **לוין**, לאחר חגיגות יום הולדתו ה־70 שאורגנו על־ידי ועד מוקיריו, רובו מורכב מאסירי המחתרות לשעבר: בהיכנסו יום אחד לתא הכלא הירושלמי, פגש שם בגנב בשם דודל, שהתיימר להיות גדול הגנבים בארץ, העמיד אותו על טעותו באמרו: "מאז נאסרת לפני שנתיים כבר ישנם בחוץ גנבים גדולים הרבה יותר ממך."

גדול הענוים

הדים היסטוריים הושמעו בראדיו מוסקבה, כאשר שידר השבוע תקליט שהכיל את אחד מנאומיו הראשונים של **ולאדימיר אי־יליץ' לנין** לאחר פרוץ מהפכת אוקטובר בברית המועצות לפני 38 שנים. בנאום, ששידר לכבוד יום הילדתו ה־85 של המנהיג

כוכבת ריינודדס
למען האמנות, עד הסוף

המנוח, טען לנין כי "הקאפיטאליסטים של בריטניה, צרפת וארצות־הברית מסייעים ל־צאר במאמציו למגר את המהפכה החדשה."

הקלטה מסוג אחר הציע סגן המפקח הכללי של משטרת ישראל **עמוס** (בבי. ג'י. 2") **בן־גוריון**: כדי לסייע במאמצי המשטרה למצוא ילדים אובדים, יוקלט מעתה קולם של האב והאם הקוראים לילדם לשוב, יושמע ברמקולי־ענק בשטח בו נעלם.

את השקפתו כי האמת חשיבה יותר מן הצניעות הוכיח השבוע הלכה למעשה המבקר הספרותי **ד"ר ברוך** (בשביל הרומאן) **קורצווייל**, שטען במכתב למערכת המדור הספרותי של הארץ כי עיקרי הדעות שהובעו במאמר ביקורת של המשורר **יצחק** (אוחזת ענף שקד) **שדה** שאובות ממאמרים הוא, ממש כמו חלק גדול ממאמריהם של שאר המבקרים החשובים בישראל, השאובים גם הם מאותו מקור ראשון.

אמרה שחקנית קולנוע **דבי ריינודדס**, שנשואיה לזמר יהודי **אדי פישר** היו הראשונים מאורע החברתי של השנה בהוליבוד, כאשר נדחתה בקשתה להנהלת אולפנה, שישתפוה בסרטים דרמתיים: "אלחם עד הסוף למען האמנות, ואולי אף אפרוש מן האולפן — כדוגמת מארילין מונרו."